

Det Holistiske Universitet

En ny holistisk uddannelse starter op, som på flere områder er unik. Den blander ny videnskabelig forskning med mange forskellige spirituelle filosofier. Den undersøger hvad fremtidens spiritualitet er.

Ved/Alex Riel

Universitetet

Hvor går man hen, hvis man gerne vil orientere sig om nye verdensbilleder indenfor videnskaberne og deres mulige relationer til forskellige spirituelle filosofier? Det Holistiske Universitet (DHU) er dannet med henblik på at formidle information om dette. Her udbydes der foredrag, kurser og en ny uddannelse. Både i form og indhold lægges der vægt på en nuanceret fremstilling. Men hvorfor er det så vigtigt?

Unuanceret religiøsitet

Det er almindeligt at mennesker har et verdensbillede, der bruges som facitliste til at forstå verden, andre mennesker og sig selv med. Glæden ved dette verdensbillede kan dog risikere at afskærme mod interessen for forskellige synsvinkler på sagen. I begyndelsen har man ofte mange spørgsmål til det nye verdensbillede, man har fundet (hvis ikke man har haft det hele livet), men langsomt vokser overbevisningen og spørgsmålene ophører mere eller mindre. Man identificerer sig nu med dette verdensbillede og har stærke følelsesmæssige bindinger til det. Der er nu fare for at man bliver unuanceret og måske endda dogmatisk, og mister sin selvkritiske holdning. Argumenter bliver erstattet af citater og den åndsvidenskabelige spiren der startede projektet, risikerer at ende i en trosreligion, baseret på religiøse instinkter og følelser, afkoblet fra intellektet. Ofte er man selv den sidste der opdager det.

Nuanceret religiøsitet

Ved at beskæftige sig med forskellige retninger og have et ståsted der er åbent, kan man se sit verdensbillede udefra og lade sig inspirere af forskellige synsvinkler. Nye spørgsmål opstår og holder den åndsvidenskabelige søgen i gang. Ingen verdensbilleder giver svar på alt. Det er netop et vigtigt værn mod en dogmatisk

holdning, at kende de områder som det pågældende verdensbillede ikke giver svar på. En nuanceret spiritualitet er en åben spiritualitet, der rummer en psykologisk modenhed, hvor man kan have overbevisninger, uden at lukke sig inde i dem. Det er formentlig betinget af en balance mellem følelse og intellekt, der skaber en balancereligiøsitet. Det er dog et krævende projekt, fordi det er betinget af lyst og evner til at sætte sig ind i mange filosofiske, videnskabelige og psykologiske synsvinkler, samt sætte dem i relation til sit liv i hverdagen. Men det er jo her teorierne bliver til praksis og livskundskab. Mon ikke det er den nuancerede spiritualitet, der netop er brug for, hvis spiritualiteten skal finde sin plads i et samfund med selvstændigt tænkende mennesker?

Trosreligionernes degeneration

Herhjemme og mange steder i verden er der p.t. debat om religiøsitetens rolle i det moderne samfund. Vil religiøsiteten overleve i fremtidens globale samfund? Hvilket indhold og form vil den i så fald have?

Religion og tro debatteres oftere i medierne, men på et unuanceret niveau, der reducerer religiøsitet til mere eller mindre blind tro. Det gør det svært for rationelt tænkende mennesker at tage religiøsitet alvorligt. Man betragter ofte religiøsitet som et overstået stadie i menneskehedens udvikling – selvom dette ikke siges direkte. Trosreligionerne - baseret på instinkter og følelser - er under voldsomme angreb. Fundamentalister fra de store verdensreligioner viser jævnligt deres intolerante sider, som overskygger religionernes tolerante budskaber i medierne. Indenfor intelligent design debatten står de kristne tilhængere svagt, set fra det naturvidenskabelige og akademiske miljø. Der er politiske ønsker om at fjerne det religiøse fra det offentlige rum. Religionerne har forskellige gudsopfattelser og det er svært at se, hvorledes en af de store religioner skulle evne at vinde tiltrækning fra alle klodens kulturer. Ateister går for tiden til modangreb på religionerne og danner foreninger, udgiver flittigt bøger, opsætter teaterstykker, og skriver ivrigt i aviser imod religionernes irrationelle indhold og form. Det kunne umiddelbart se ud som om religiøsitet er et element fra menneskehedens fortid, der forsøges (endnu en gang) at gøres op med. Det er dog kun et opgør med trosreligionerne og den unuancerede religiøsitet. Problemet er, at debatten almindeligvis kun er mellem såkaldt troende og ateister. Det er med til at forenkle debatten.

Fremtidens religiøsitet?

Der er behov for flere alternativer i debatten og her har både Østen og Vesten rige traditioner, i form af mere organiske opfattelser. Det går dog ikke kun at hive sin "personlige helt" frem i debatten og henvise til et filosofisk system. Men hvorfra skal en ny nuanceret spiritualitet opstå i det moderne samfund?

Videnskaberne er her et godt udgangspunkt, fordi de ikke tager udgangspunkt i noget bestemt verdensbillede, men består af metoder til at undersøge verden på mange niveauer. Deres resultater skal naturligvis fortolkes og det er her filosofien kommer ind i billedet.

Fremtidens religiøsitet er afhængig af en integration af alle videnskabsgrenenes resultater og de rummer et overset potentiale i form af resultaterne fra kvantefysikken, den nye holistiske biologi og den parapsykologiske forskning. Fremtidens religiøsitet må på den ene eller anden måde gå gennem videnskaberne og det er også betinget af et videnskabeligt sind på alle områder af tilværelsen – også i forhold til det religiøse. Derfor er der behov for et opgør, som vi nu ser med trosreligionerne. Det er nødvendigt for at en fremtidig åndsvidenskabelig debat kan finde sted. Overgangen kunne dog gøres mere human, hvis man anerkendte at der findes andre spirituelle muligheder end trosreligionernes veje.

Integral religiøsitet

Hvis man er enig i denne betragtning, så er der ingen genveje til sandheden. Man er nødt til at undersøge mange retninger indenfor filosofi, psykologi og naturvidenskab og spiritualitet.

Man må bevare åbenheden mod verden og dens mange niveauer. Det er formentlig netop dette der udvikler mennesket og måske bringer os ind i en dybere dialog med kosmos.

Filosoffen Alfred N. Whitehead (1861-1947) argumenterede for at religiøsiteten også befandt sig i en udviklingsproces. Her bør man ikke beskytte religionen imod videnskaberne og filosofien. Videnskab, religiøsitet og filosofi bør være i åben dialog med hinanden og de er alle vigtige erfaringskilder. Alle tre institutioner bør være åbne for at forandre sit indhold, hvis det viser sig at være utidssvarende.

Det er en integrerende spiritualitet, som forsøger at rumme alle menneskeheds erfaringskilder. Tidligere har en sådan proces kun været mulig for et fåtal mennesker, der havde evner og råd til at bruge sin tid på sådanne filosofiske sysler. I takt med at demokratiske velfærdssamfund opstår globalt, bliver det muligt for flere og flere mennesker at søge tværkulturel og tværfaglig viden, og danne sig sit eget verdensbillede. Hvis spiritualiteten skal spille nogen rolle her må den have en åben og søgende form, der inviterer til undersøgelser og videre forskning.

Det er en videnskabelig spiritualitet der både giver svar, men også beror på kritiske spørgsmål. Den arbejder med mange forskellige religiøse retninger og bruger filosofi og videnskabernes viden, som udgangspunkt for de religiøse retningers relevans.

På verdensplan findes der kun ganske få institutioner som arbejder med sådanne integrationer. DHU er det første skridt i denne retning – herhjemme.

Uddannelsen på DHU

Uddannelsen består af tre kurser der hver er på 30 timer over 1½ år. Det er Den Holistiske Grunduddannelse.

Uddannelsen starter med kurset *Holistisk Filosofi*. Her gives der metoder til at vurdere filosofier, samt en idehistorisk oversigt over Vestens rige traditioner af organiske filosoffer, der på forskellige måder har hævdet at verden er levende. Herefter indføres man i nutidens mystikfilosofier i form af Martinus kosmologi, teosofi, Ken Wilbers integrale kosmologi og Rudolf Steiner. Ved hjælp af de filosofiske metoder lærer man at uddrage verdensbilledernes essens og danner sig et overblik over de forskellige retninger.

Det andet kursus: *Videnskaberne nye verdensbilleder* rummer mødet mellem videnskaberne og mystikkens filosofier. Her indføres man i naturvidenskabernes nyeste opdagelser og i bevidsthedsforskningen, med henblik på at se på paralleller til mystikernes forskellige filosofier.

Det tredje kursus: *Psykologi og praktisk livsfilosofi* omhandler bevidsthedens udvikling set gennem psykologiens udviklingshistorie. Den centrale ide er at alle de psykologiske retninger rummer aspekter, der er vigtige for at forstå bevidsthedsudvikling. Der fokuseres på relationerne mellem psykologi og spiritualitet. Der gives desuden metoder til at anvende filosofi i hverdagen.

Til hvert kursus følger et kompendium på ca. 100 sider.

Hvad siger Kursisterne?

Et pilotprojekt har kørt gennem to år og her er nogle hovedtræk, som der berettes om:

- Bredden af emner, og sammenligninger mellem retningerne har givet et overblik, der gør det nemmere selv at forholde sig.
- Indblik i den nyeste videnskabelige viden i relation til nye verdensbilleder har givet en god opdatering, som ikke ville have været muligt på egen hånd.
- Indblik i mange forskellige metoder til personlig udvikling.
- Mødet med andre mennesker i et miljø, hvor det er ok at stille kritiske spørgsmål.

Hvordan anvendes uddannelsen?

Formålet med uddannelsen er at give deltagerne filosofiske og psykologiske metoder og indsigt til at fremme deres fortsatte åndsvidenskabelige udviklingsproces. Man kan blive bedre til at anvende større perspektiver i hverdagen og fremme sine evner til at se mening i forhold til sit eget liv, andre mennesker og verden.

Uddannelsen giver endnu ikke adgang til andre videregående uddannelser. Det er en kompetence til livet generelt, hvor det ikke drejer sig om at blive til noget, men til nogen.

A.N. Whitehead reference: *Religions tilblivelse* (Introduktion ved Niels Henrik Gregersen).

Nærmere information vedr. DET HOLISTISKE UNIVERSITET se

www.detholistiskeuniversitet.dk

Tlf. 3321 2573

Kursusansvarlig Alex Riel